

SUOMEN PYSYVÄ EDUSTUSTO
Bryssel
EUE Petra Hongell

Euroopan komissio
Hans van der Steen
DG TREN
B-1049 Bryssel

Viite

Asia

DIREKTIIVIN 2003/30/EY EDELLYTTÄMÄ VUODEN 2006 KERTOMUS LIIKENTEEEN
BIOPOLTTOAINEIDEN JA MUIDEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN KÄYTÖN
EDISTÄMISESTÄ SUOMESSA

Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa toimittaa ohessa edelleen
Suomen kauppaja- ja teollisuusministeriön otsikossa minitun asiakirjan.

DIRECTION D

Kunnioitavasti,

05. 01. 2007

Nina Vaskunlahti
Pysyvän edustajan sijainen

OFC	CAA	D1	D2
D3	D4	ASS	SECR

Liitteet

Kansallinen kertomus

DG TREN		CODE:				
AV		20284				
ACTION:		ECHEANCE:				
05. 01. 2007						
R	A	B	C	D	E	F
G	H	I	J	CP1	CP2	CP3
DG	ASS	01		DGA	DGA	AAE
			CD	EFG	HI	

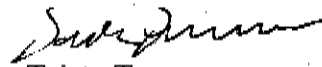
CC JW
ABD

04.12.2006

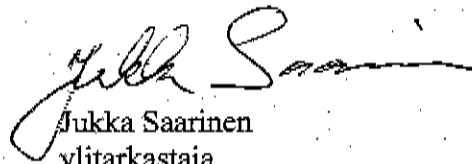
Suurlähettiläs Eikka Kosonen
EU-edustusto Bryssel
100, RUE DE TREVES
B-1040 BRUXELLES

**DIREKTIIVIN 2003/30/EY EDELLYTTÄMÄ VUODEN 2006 KERTOMUS LIIKENTEEN
BIOPOLTTOAINEIDEN JA MUIDEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN KÄYTÖN
EDISTÄMISESÄ SUOMESSA**

Kauppa- ja teollisuusministeriö lähettää kunnioittavasti liitteenä olevan asiakirjan edelleen Euroopan komission energian ja liikenteen pääosastolle toimitettavaksi.

Taisto Turunen
osastopäällikkö
ylijohtaja

Jukka Saarinen
ylitarkastaja

LIITE

Kansallinen kertomus

DIREKTIIVIN 2003/30/EY EDELLYTTÄMÄ VUODEN 2006 KERTOMUS LIIKENTEEN BIOPOLTTOAINEIDEN JA MUIDEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN KÄYTÖN EDISTÄMISESTÄ SUOMESSA

Johdanto

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin liikenteen biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä (2003/30/EY) 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti Suomi on laatinut oheisen kertomuksen

- toteutetuista toimenpiteistä, joilla edistetään biopolttoaineiden tai muiden uusiutuvien polttoaineiden käyttöä dieselöljyn tai bensiinin korvaamiseksi liikenteessä,
- kansallisista voimavaroista, jotka on osoitettu biomassan tuotantoon energian tuottamiseksi muuta kuin liikennettä varten,
- liikennepolttoaineiden kokonaismyynnistä ja markkinoille saatettujen biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien polttoaineiden osuudesta edellisen vuoden aikana

1. Uudet toimenpiteet liikenteen biopolttoaineiden tai muiden uusiutuvien polttoaineiden edistämiseksi

Liikenteen biopolttoaineet -työryhmä

Kauppa- ja teollisuusministeriö asetti lokakuussa 2005 työryhmän valmistelemaan ehdotusta toimista, joilla liikenteen biopolttoaineita otetaan käyttöön Suomessa. Työryhmä luovutti mietintönsä 10.3.2006.

Työryhmä katsoi, että Suomessa ei ole järkevää ottaa käyttöön lähivuosina sellaisia biopolttoaineita, jotka edellyttäisivät uutta ajoneuvokalustoa tai jakeluverkostoa. Poikkeuksena on kuitenkin metaani, eli maakaasu ja biokaasut, erityisesti taajamakäytössä. Työryhmän mukaan käyttövelvoite on ensisijainen biopolttoaineiden käytön edistämiskeino. Käyttövelvoite koskisi kaikkia liikennepolttoaineita markkinoille toimittavia yrityksiä. Kukin toimija voisi kuitenkin itse ratkaista, miten ja millä biopolttoaineilla se kattaa vaaditun bio-osuuden toimittamastaan liikennepolttoaineiden kokonaismäärästä.

Työryhmä ehdotti myös kehitysohjelman käynnistämistä uusien, toisen sukupolven biopolttoaineiden suomalaisten tuotantoteknologioiden kehittämiseksi ja uusien biopolttoaineiden saamiseksi markkinoille vuoteen 2015 mennessä. Näin olisi mahdollista puolittaa biopolttoaineiden aiheuttamat lisäkustannukset kansantaloudelle ja saavuttaa liikenteen biopolttoaineilla jopa 8 %:n energiaosuus vuoteen 2020 mennessä.

Biopolttoaineiden jakeluvelvoite

Työryhmän ehdotusten pohjalta hallitus antoi eduskunnalle 19.10.2006 lakiesityksen biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä. Lakiesityksen tarkoituksena on luoda liikenteen biopolttoaineille kysyntä asettamalla liikennepolttoaineiden jakelijoille biopolttoaineiden markkinoille toimittamista koskeva velvoite.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi liikennepolttoaineiden jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus biopolttoaineita. Vähimmäisosuus kasvaisi vuosittain siten, että se olisi vuonna 2008 vähintään kaksi prosenttia liikennepolttoaineiden jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn ja biopolttoaineiden energiasällön kokonaismäärästä. Vuonna 2009 osuus olisi vähintään neljä prosenttia ja vuonna 2010 ja sen jälkeen vuosittain vähintään 5,75 prosenttia. Vuotta 2010 koskevan velvoitteen voimaantulosta säädettäisiin kuitenkin erikseen valtioneuvoston asetuksella. Velvoite saatetaisiin voimaan, jos polttoaineiden laatuvaatimukset sallivat vuonna 2010 velvoitteen edellyttämien biopolttoaineosuuksien sekoittamisen moottoribensiiniin ja dieselöljyyn.

Jakelijalla tarkoitetaan laissa sitä, joka on valmisteverotuslain verovelvollisuutta koskevan säännöksen mukaisesti verovelvollinen Suomessa kulutukseen luovuttamistaan tai vastaanottamistaan moottoribensiinistä tai dieselöljystä. Velvoitejärjestelmä on pyritty tekemään jakelijoille joustavaksi, jotta päästäisiin parhaaseen kustannustehokkuuteen. Velvoite koskisi vain biopolttoaineiden kokonaismäärää, jolloin jakelijat voisivat itse kohdentaa sen täyttämisen bensiiniä tai dieseliä korvaaviin biokomponentteihin haluamassaan suhteessa laatuvaatimusten puitteissa. Laki ei myöskään sääntelisi biopolttoaineiden alkuperää.

Jakelijat voisivat sopimuksin siirtää velvoitteensa tai osan siitä toisen yhtiön hoidettavaksi. Riippumatta sopimuksista jokainen jakelija kuitenkin vastaisi itse valtiolle siitä, että sen velvoite on hoidettu joko omasta tai toisen toimesta. Jos jakelija jättää velvoitteensa täyttämättä, määräisi tulliviranomainen siitä seuraamusmaksun.

Lakiesitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä ja sen on tarkoitus astua voimaan 1.1.2008.

Tutkimus, tuotekehitys ja kaupallistaminen

Eduskunta on hyväksynyt vuoden 2006 toisessa lisätalousarviossa 9 milj. euron määrärahan kolmelle vuodelle liikenteen biopolttoaineiden uusien toisen sukupolven tuotantoteknologioiden kehittämiseksi. Määräraha perustuu liikenteen biopolttoaineet -työryhmän ehdotuksiin.

Käynnistyvä kehitystyö kohdistuu uusien, toisen sukupolven biopolttoaineiden tuotantoteknologioiden kehittämiseen, jotta olisi mahdollista oleellisesti vähentää biopolttoaineiden tuotannosta kansantaloudelle aiheutuvia lisäkustannuksia ja nostaa liikenteessä biopolttoaineiden energiaosuutta. Toisen sukupolven biopolttoaineilla voidaan myös saavuttaa suurempia ympäristöhyötyjä kuin perinteisillä polttoainevaihtoehdoilla. Tavoitteena on kehittää teknologioita ja ratkaisuja, jotka olisivat kilpailukykyisiä markkinaehtoisesti.

2. Kansalliset voimavarat, jotka on osoitettu biomassan tuotantoon energian tuottamiseksi muuta kuin liikennettä varten

Bioenergia on Suomen uusiutuvista energialähteistä tärkein. Se perustuu mittavaan kotimaiseen raaka-ainepohjaan. Tärkeimmät bioenergialähteet ovat puunjalostusteollisuuden jäteliemet, teollisuuden puutähteet kuten puru ja kuori sekä metsähake ja kierrätyspolttoaineet. Bioenergiaa käytetään teollisuuden ja muun yhteiskunnan sähkön ja lämmön tuotantoon. Vuonna 2005 bioenergian kokonaiskäyttö laski edelliseen vuoteen verrattuna runsaat 10 % johtuen metsäteollisuuden lakosta. Bioenergian suhteellinen osuus säilyi kuitenkin lähes ennallaan noin 20 %:ssa primäärienergiasta, koska kokonaisenergiankulutus laski lähes yhtä paljon.

Seuraavassa on esitetty bioenergian edistämiseksi käytettyjä voimavaroja:

Tutkimus ja kehitys

Teknologian kehittämisen päärahoittaja on Tekes - Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus. Tekesin rahoitus bioenergian teknologiahankkeisiin oli vuonna 2005 noin 10 miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen noin 5 miljoonaa euroa. Vuonna 2006 energia- ja ilmastotutkimuksen rahoitus on vuoden 2005 tasolla. Rahoitus on vastannut kriteerit täyttävien hankkeiden kysyntää.

Verotus

Uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa sähköntuotantoa edistetään energiaverojärjestelmään sisältyvillä verotuilla. Verotukien perusteissa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2005.

Vuonna 2005 tukia arvioidaan maksetun puupolttoaineilla tuotetulle sähkölle 33,3 milj. euroa. Biokaasulla ja kierrätyspolttoaineella tuotetulle sähkölle tukien arvioidaan olleen 0,05 milj. euroa ja 0,6 milj. euroa vuonna 2005. Yhteensä biomassasta tuotetun sähkön verotuki on 34 milj. euroa. Erityisesti puupolttoaineilla tuotetun sähkön tukimäärä pieneni johtuen em. metsäteollisuuden lakosta.

Vuonna 2006 energiaverolakia on muutettu siten, että vuoden 2007 alusta puupolttoaineista vain metsähake on tuen piirissä.

Investointituet ja muu rahoitus

Kauppa- ja teollisuusministeriön yrityksille ja yhteisöille myöntämällä energiatuella pyritään edistämään uusiutuvien energialähteiden kuten bioenergian käyttöä, energiansäästöä ja niihin liittyvää uuden teknologian kaupallistamista. Energiatukea myönnettiin vuonna 2005 yhteensä 33,1 milj. euroa. Viime vuosina puun energiakäyttö on ollut merkittävin tukikohde.

Taulukossa 1 on esitetty kauppa- ja teollisuusministeriön energiatuki vuonna 2005. Luvut sisältävät Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) määrärahoja n. 2,3 milj. euroa.

Vuonna 2006 määrärahat ovat edellisvuoden tasolla.

Taulukko 1

	milj. euroa	%
Puun energiakäyttö		
Energian tuotanto	15,2	46
Puupolttoaineiden tuotanto	4,5	14
Muut uusiutuvat energialähteet		
Biokaasu	2,5	7
Kierrätyspolttoaineet	1,7	5
Pienvesivoima	0,9	3
Aurinkoenergia/lämpöpumput	3,6	11
Energiansäästö ja tehokkuus	2,7	8
Selvitykset	2,0	6
Yhteensä	33,5	100,0

Tuki energiapuun korjuuseen ja haketukseen

Maa- ja metsätalousministeriö maksaa tukea kestävänsä metsätalouden rahoituksesta annetun lain mukaisessa nuoren metsän hoidossa energiakäyttöön myydyin puun korjuusta ja metsäkuljetuksesta. Energiapuun korjuun tuki on 7 € kiintokuutiometriltä. Myös energiapuun haketukseen on mahdollista saada tukea. Vuonna 2005 käytettiin energiapuun korjuu- ja haketustukea yhteensä 5,1 milj. euroa, missä on lisäystä runsaat 8 % edellisvuodesta. Vuoden 2006 määräraha edellisvuoden tasolla.

3. Liikennepolttoaineiden kokonaisynti ja markkinoille saatettujen puhtaiden tai sekoitet- tujen biopolttoaineiden ja muiden uusiutuvien polttoaineiden osuus

Vuonna 2005 liikenteen biopolttoaineiden käyttö laski nollaan, koska käytön perustana olleet määräaikaist kokeiluhankkeet päättyivät. Suomessa on pienessä mittakaavassa kokeilu-
luonteisesti biodieselin ja biokaasun valmistusta ja käyttöä liikenteen polttoaineena, mutta näiden biopolttoaineiden käyttö on käytännössä hyvin vähäinen eikä sitä tilastoida.

Alla olevassa taulukossa 2 on esitetty tieliikenteen polttoaineiden kulutus vuosina 2000-2005 sekä biopolttoaineiden osuus siitä.

Taulukko 2.

	Tieliikenteen polttoaineet yhteensä	Moottoribensiini	Dieselöljy	Biopolttoaineet	
	PJ	PJ	PJ	PJ	%
2000	152,9	76,4	76,5	-	-
2001	155,5	77,4	78,1	-	-
2002	158,6	78,8	79,8	0,033	0,02
2003	161,1	79,1	81,9	0,176	0,1
2004	166,1	80,4	85,5	0,186	0,1
2005	166,5	80,3	86,2	-	-

Lähde: Tilastokeskus

Vuoden 2006 keväällä Suomen suurin liikennepolttonesteitä myyvä öljy-yhtiö Neste Oil Oyj on jälleen aloittanut biopolttoaineiden myynnin. Kaikkein yhtiön Etelä- ja Keski-Suomen alueella myymään E98-bensiinilaatuun on sekoitettu 2-5 % etanolia.

Biopolttoaineiden tuotanto

Toistaiseksi ainoa merkittävä liikenteen biopolttoaineiden tuottaja Suomessa on Neste Oil Oyj, joka aloitti ETBE:n valmistuksen keväällä 2004. ETBE-laitoksen tuotantokapasiteetti on 100 000 t/v. ETBE:n sisältämä etanoli tuodaan Brasiliasta ja lopputuote sekoitetaan vientiin menevään bensiiniin. Neste Oil rakentaa parhaillaan biodiesellaitosta, jonka on määrä valmistua keväällä 2007. Laitos tuottaa ominaisuuksiltaan hyvälaatuista dieselpolttoainetta vastaavaa biodieseliä yhtiön itsensä kehittämällä prosessilla, joka perustuu kasviöljyjen ja eläinrasvojen vetykäsittelyyn. Pääosan raaka-aineesta muodostanee Kaukoidästä tuotava palmuöljy. Valmistuvan laitoksen kapasiteetti on noin 170 000 t biodieseliä vuodessa. Neste Oil on ilmoittanut rakentavansa myös toisen vastaavan laitoksen Suomeen, joka valmistuisi vuonna 2008.

Altia Oyj ilmoitti syyskuussa 2006 päätöksestään rakentaa Suomeen polttoaine-etanolitehdas. Tehtaan kapasiteetti olisi 76 milj. litraa bioetanolia vuodessa. Tehdas käyttäisi raaka-aineenaan kotimaista ohraa. Tuotanto on suunniteltu alkavaksi vuoden 2008 loppupuolella. Myös öljy-yhtiö Stl ryhtyy valmistamaan polttoaine-etanolia Suomessa. Tuotanto perustuu useisiin pieniin, kapasiteetiltaan muutaman tuhannen tonnin laitoksiin, jotka käyttävät raaka-aineenaan elintarviketeollisuuden jätteitä ja sijaitsevat ko. teollisuuslaitosten yhteydessä. Ensimmäisen laitoksen on määrä valmistua kesällä 2007. Valtio on tukenut tätä laitosinvestointia uuden teknologian hankkeena.